

בזם נפתלי – קורות חיים

העבודה של נפתלי בזם הינה חדורת חזון, משלים, סמלים השאובים מהמורשת הרוחנית היהודית. הוא משיג הבעה של רכיבים אלה על ידי שילוב הדמויות שלו עם הנוף הדרמטי של ארץ ישראל, המתואר דרך טקסים, מסתורין ואגדות מילדותו. הוא יצר שפה אישית של סימנים וסמלים בעלי משמעות אינטימית ופולחן (שבעת הקנים פמוט, דג השבת, הקישוט המקודש של בית הכנסת ועוד). בזם משתמש ברכיבים אלה כנקודת המוצא שממנה ניתן ליצור הילה קסומה שבה האובייקט הופך למיתוס, והסימן הופך לכתיבה איזוטרית. עבודתו עשירת זיכרונות אשר לעתים קרובות לובשת צורה של "תת המודע" האישי שלו. בזם הוא צייר שעבורו התמונה היא לא פחות מאשר עברה הפואטי של המציאות. הוא מרגיש את הנוכחות של המהגרים הרואים רק את המדבר, הוא מתעמת עם העולים החדשים ועם ההיסטוריה של אבותיהם, כשהוא נותן להם עוד פעם אחת את תחושת ההמשכיות במדינת ישראל שבה כל כך הרבה זמן היה רק חלום עבורם. נפתלי בזם אינו יוצר אמנות מחוזית. בעוד הוא שומר על קשרים הדוקים עם אלמנטים של מסורת יהודית, לציור שלו יש חשיבות אוניברסלית. זוהי שירה ומנגינה שמקצבן פורצת עוצמתו, בין השורות, באופן נחבא וגורם לרטט בארץ קסומה. (מתוך מאמרו של ד"ר חיים גמזו – מנכ"ל מוזיאון תל אביב)

קורות חיים

- 1924 נולד באסן שבגרמניה, צעיר בניה של משפחת מהגרים יהודית-פולנית.
- 1938 משפחת בזם עם עוד 6000 יהודים פולנים מכל רחבי גרמניה, הוגלתה לעיירה זבוז'ין (עיירת גבול פולנית) בסיוע עליית הנוער עלה נפתלי לישראל.
- 1943 הוריו של בזם נספו באושוויץ.
- בזם החל ללמוד בבית הספר לאמנות "בצלאל" בירושלים. היה תלמידו של ארדון.
- 1946 קיבל משרת הוראה בבית הספר לאמנות "בצלאל". בין תלמידיו אביגדור אריכא.
- 1947 יצא עם מורים נוספים בשליחות הסוכנות היהודית למחנות העקורים בקפריסין, שם הקימו מוסדות חינוך ולימד אמנות.
- 1949 נישא לחנה לבית ליברמן, יחד נסעו לפריז וחיו בה עד 1951. למד ב"מרכז לאמנות קודש", בית ספר קתולי לאמנות המתמחה באמנות דתית מודרנית.
- 1951 נולד בנו הבכור, יצחק.
- 1952 בזם חזר לישראל והיה פעיל כמאייר וכאמן בתנועה הקיבוצית.
- 1953 גלריה מקרא סטודיו, תל אביב
בית האמנים, ירושלים (קטלוג)
- 1954 השתתף בביאנלה בונציה ויצר קשר עם רנאטו גוטוסו וקבוצת ריאליסמו באיטליה.
- 1956 תערוכת יחיד בתל אביב בגלריה צ'מרנסקי שבה הוצגו עבודות בהשפעת מלחמת העצמאות.
חתן פרס דיזינגוף.
"ציירים ופסלים בוגרי עליית הנוער", המוזיאון הלאומי בצלאל, ירושלים
- 1957 ציור קיר באניה "תיאודור הרצל".
- 1958 נולד בנו שלמה.
ציור קיר בביתן הישראלי ביריד העולמי בבריסל, תערוכת יחיד במוזיאון הלאומי

"בצלאל" בירושלים.

- 1959 ציור קיר עבור "בית תבורי", בית התרבות של ההסתדרות, בתל אביב. הספר "נפתלי בזם פרחי שמש" יצא בהוצאת "ספריית פועלים".
בית הנכות הלאומי בצלאל, ירושלים (אוצר: יונה פישר, קטלוג).
תבליט בטון, גני התערוכה, תל אביב.
- 1960 השתתף בביאנלה בונציה ובעקבותיה בתערוכה קבוצתית בינלאומית בגלריה "דארטה" בונציה.
תערוכת יחיד במוזיאון תל אביב.
חגי ישראל, ציור קיר, מלון שרתון תל אביב.
- 1961 נפתלי בזם – רישומי שואה, רמת גן, מסדה.
- 1962 צייר את תבליט הקיר "מחקר בישראל" במכון ויצמן ברחובות.
- 1963 השתתף בביאנלה בסאן פאולו.
"ציירים ופסלים בוגרי עלית הנוער", לרגל 30 שנה לעלית הנוער, תערוכה נודדת.
"שחור לבן" לוגנו, שוויץ.
תערוכה ישראלית בגלריה שרפנטיה, פריז.
קיר מפוסל, משרדי אל על, תל אביב.
נפתלי בזם – עולים, ליטוגרפיות, תל אביב, גלריה בינט (אלבום).
- 1964 תערוכת יחיד במוזיאון חיפה לאמנות חדשה, תערוכת יחיד בגלריה לאורן בניו יורק.
"אמני ישראל" תערוכה נודדת לארגנטינה, ברזיל, הולנד, פולין, יפן, ארצות הברית וקנדה (עד 1970).
- 1965 ויטראז' עבור בית המורה בתל אביב.
"ציירים מישראל", המוזיאון העירוני, ארנהיים, הולנד.
- 1966 גלריה בינט, ירושלים (קטלוג).
"רישום תשכ"ו", מוזיאון חיפה.
- נפתלי בזם – עולים במדבר, ליטוגרפיות, תל אביב, גלריה בינט (אלבום).
- 1967 ציורי קיר בביתן הישראלי ביריד העולמי במונטריאול.
"דימוי ודמיון", מוזיאון תל אביב.
- 1970-71 יצירת תבליט "המתכת" ב"יד ושם" בירושלים.
ציור תקרה באולם הכניסה לבית הנשיא בירושלים.
- 1971 "אמנות ישראל: ציור, פיסול, גרפיקה", מוזיאון תל אביב.
ויטראז', משרדי הביטוח הלאומי, ירושלים.
- 1972 תבליט קיר בבית "יד לבנים" בכפר סבא.
"סמלים ודמיון", בית האמנים, תל אביב.
- 1973 פרס ראשון בתחרות הספרים הבינלאומית בירושלים לספר נפתלי בזם: סירות, עולים, הורים וארונות, שולחנות וכסאות, ברכת הנרות, אריות ודגים, צמחים בהוצאת "מסדה".
"דיוקן עצמי באמנות ישראלית", מוזיאון חיפה לאמנות חדשה.
"נפתלי בזם, סירות, עולים, הורים וארונות, שולחנות וכסאות, ברכת הנרות, אריות ודגים, צמחים", רמת גן, מסדה.
- 1974 נעמי בן צור, "נפתלי בזם – השואה והגבורה", ירושלים יד ושם.
- 1975 בנו הבכור נהרג בפיגוע טרור בכיכר ציון בירושלים. נפתלי וחנה בזם נסעו לפריז. השנה הבאה בירושלים, ויטראז'ים, בית הכנסת הר סיני, פיטסברג, ארה"ב.

- 1976 תערוכת יחיד בגלריה לה פושאר בפריז.
 1977 שהה בסקרסדייל בארצות הברית. עבד על הטריפט' "שער האריות". תערוכות יחיד באוניברסיטת ברנדייס בבוסטון ובארט אליינס בפילדלפיה.
 1978 תערוכת יחיד בגלריה אברבך בניו יורק.
 "אמנים ישראלים", תערוכה נודדת באוטווה וטורונטו, קנדה.
 1979 תערוכת יחיד בגלריה רוזנפלד בתל אביב.
 1980 תערוכת יחיד בגלריה דבל בירושלים.
 1981 ויטראז' עבור כנסיית המשיח הגואל בדוסברג שבגרמניה לזכר קהילת יהודי דוסברג.
 ציור קיר, בית מלון בחוף השנהב, אפריקה.
 1982 איור הגדה של פסח בהוצאת י. מינצר ותערוכת יחיד בגלריה ספראי בתל אביב.
 1986 הספר נפתלי בזם מאת זיוה עמישי – מייזלש יצא לאור ב"ספריית פועלים".
 1989 "נפתלי בזם רטרופקטיבה" בגלריה פארק בתל אביב. שטיח קיר עבור בית הסופר בתל אביב.
 1990 שטיח קיר עבור המשרד הראשי של חברת סוני בתל אביב. תערוכת יחיד בגלריה לאמל, באד מונסטרייפל, גרמניה.
 נפתלי בזם "העץ באבן, לזכרו של אברהם אופק", הוצאה פרטית.
 1991 ויטראז' עבור בית הכנסת בדובס פרי, מדינת ניו יורק.
 1992 תערוכה במוזיאון פולקוואנג, בית הכנסת הישן, אסן, גרמניה.
 1994 תבליט קיר במלון רויאל ביץ' באילת. תערוכת יחיד בגלריה לאמל, באד מונסטרייפל, גרמניה: "איורים לפרשת השבוע בעיתון שישי".
 1995 עבד בסטודיו בפריז.
 1997 עבר לבזל.
 "נופים תנ"כיים", גלריה פאקר, בוסטון (קטלוג).
 1998 הספר המקיף נפתלי בזם מאת מתיאס קוהן יצא לאור בגרמנית ובאנגלית.
 "עבודה עברית: אמנות ישראלית משנות ה-20 עד שנות ה-90", המשכן לאמנות עין חרוד.
 2000 "נפתלי בזם – סולם חבלים 1996-1999", תערוכת יחיד במוזיאון הפתוח בתפן (בינואר) ובעומר (במאי).
 2003 נפתלי בזם, גלריה אופרה, ניו יורק (קטלוג).
 2005 גדעון עופרת "נפתלי בזם", רעננה: אבן חושן.
 2008 "MIRACLES" גלריה פאקר, בוסטון (קטלוג).
 2009 נפתלי בזם חוזר לארץ לאחר שהות בפריז ובבאזל משך 15 שנים.
 2013 "נפתלי בזם – עובר ושב", מוזיאון תל אביב לאמנות (אוצרת: רותי אופק, קטלוג).
 יצירותיו נמצאות במוזיאונים חשובים ובאוספים רבים בארץ ובעולם.